

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДАРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 1 (2724)

Січень 2018 року

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

Редакційна колегія

Головний редактор – ректор НМетАУ член-кореспондент НАН України професор **Величко О.Г.**

Заступники головного редактора: перший проректор д.т.н., професор **Іващенко В.П.**

проректор з наукової роботи д.т.н., професор

Пройдак Ю.С.

проректор з науково-педагогічної роботи д.т.н., професор

Шатоха В.І.

доцент кафедри теорії металургійних процесів та хімії, к.т.н.

Никифорова Н.А.

Відповідальний редактор – Никифорова Н.А.

Секретар редакції – методист навчально-наукового центру **Ізюмська А.Ю.**

Члени редколегії: старший викладач кафедри технологічного проектування **Білан К.С.**

доцент кафедри електromеталургії к.т.н. **Жаданос О.В.**

декан гуманітарного факультету к.х.н. **Клімашевський Л.М.**

доцент кафедри металургійного палива та вогнетривів к.т.н. **Коверя А.С.**

голова ради студентів студентка групи ПР01-13 **Мілова К.А.**

заступник голови профкому, доцент кафедри прикладної механіки к.т.н. **Селегей А.М.**

директор бібліотеки **Фахрутдінова С.М.**

керівник навчально-наукового центру, к.т.н. **Ясев О.Г.**

ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗМІСТ

ВСТУПАЮЧИ В НОВИЙ РІК

Підсумки роботи редколегії в 2017 році..... 3

ЮВІЛЯРИ СІЧНЯ

Попелюшка з «підземелля» 5

Етапи великого шляху 6

Володимиру Григоровичу Чистякову – 70 7

Ювіляр-кібернетик завжди молодий!..... 9

Миколі Івановичу Дзюбенку – 70 10

Володимиру Федоровичу Нікітіну – 70 12

СВЯТА СІЧНЯ

1 січня – Всесвітній день миру 13

11 січня – Всесвітній день «Дякую»..... 14

Старий Новий рік 14

15 січня – День Вікіпедії 15

19 січня – Хрещення Господнє та Богоявлення 16

21 січня – Міжнародний день об'ємів 16

22 січня – День соборності України 17

29 січня – День пам'яті Героїв Крут 18

НАШІ ЛЮДИ НА ВИРОБНИЦТВІ

Найкраща теорія – це практика 19

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Спортивні новини 21

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Перший випуск учасників проекту «Україна-Норвегія»..... 22

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 90-річчя від дня народження Ю. М. Яковлева 25

(1927 – 2012)..... 25

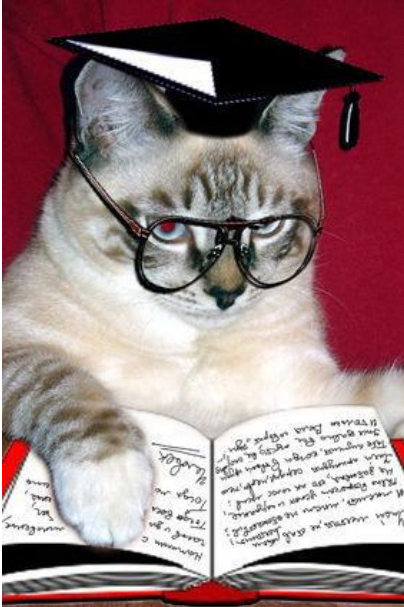
Пам'яті ВЧИТЕЛЯ! 25

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

.....28

ВСТУПАЮЧИ В НОВИЙ РІК

Підсумки роботи редколегії в 2017 році

Закінчився другий рік роботи нашої редколегії. Ми знов випустили 10 номерів газети «Кадри металургії» в електронному форматі і вже за традицією підбиваємо підсумки. У нас з'явилися постійні кореспонденти, і не тільки з числа членів редколегії. Продовжив свої розповіді про релігійні свята **Володимир Петрович Лазаренко**, старший викладач кафедри філософії та політології. Регулярно готував куточок гумору доцент кафедри екології, теплотехніки та охорони праці **Володимир Леонідович Бровкін**. Залишилися з нами декан металургійного факультету **Людмила Володимирівна Камкіна**, доцент кафедри ливарного виробництва **Юрій Валерійович Доценко**, доцент кафедри металургії сталі **Світлана Валеріївна Журавльова**, старший викладач кафедри історії та українознавства **Анжеліка Вікторівна Савич**, старший менеджер проектів відділу міжнародного співробітництва **Ірина Сорокіна** та фахівець цього відділу **Олександр Володимирович Садовський**,

завідуюча культурно-просвітницьким відділом бібліотеки **Марина Миколаївна Онуфрієнко**. Надає інформацію про переможців студентських олімпіад і конкурсів **Лариса Зусіївна Мартинова**, завідуюча сектором науково-дослідної роботи студентів. Приєдналися до наших кореспондентів перший проректор **Валерій Петрович Іващенко**, декан факультету економіки і менеджменту **Костянтин Федорович Ковальчук**, завідувач кафедри історії та українознавства **Володимир Терентійович Британ**, завідувач кафедри прикладної механіки **Ігор В'ячеславович Добров**, завідувач кафедри прикладної математики **Геннадій Григорович Швачич**, завідувач кафедри обробки металів тиском **Ярослав Вікторович Фролов**, завідувач кафедри електротехніки та електроприводу **Анатолій Васильович Ніколенко** та інші. Цього року ми отримали публікації також від Криворізького металургійного інституту та Нікопольського факультету НМетАУ, вперше опублікували статтю англійською мовою.

У 2017 році до співпраці з газетою долучилися 19 студентів, один з них – іноземний студент з Камеруну. Ми особливо радіємо, коли отримуємо від них матеріали. Цього року це були не тільки статті. В першому номері були опубліковані світлини потягів, зроблені **Артемом Герасимовим** (група ДІ01-16), а в третьому номері ви могли почитати вірші **Ольги Красношлик** (група АВ01-12м). Знов радо погоджувалася написати статтю **Катерина Казаткова** (група МЕ03-12м), по 3 статті надали **Яна Конкіна** (група ЕО01-12м), **Катерина Мілова** (група ПР01-13м, голова ради студентів), **Аліна Ворощук** (група МН03-14). Але ми вважаємо, що студентське життя в газеті висвітлюється недостатньо. Тому ми звертаємося до ради студентів, а також до всіх наших читачів, які працюють зі студентами, з проханням розповідати про те, що газета існує, і кожен з них може долучитися до співпраці з нею. Це зробить газету цікавою саме для студентів. Для цього ми плануємо спільно з радою з виховної роботи практикувати усні випуски газети для студентів.

Як правило, ми замовляємо статті, дізнаючись (іноді випадково) про якусь подію в академії, або до якоїсь знаменної дати. Але ми усвідомлюємо, що якісь події залишаються

поза нашою увагою, і це неправильно. Тому ми дуже цінуємо тісну співпрацю з кафедрами металургії сталі, економічної інформатики, політекономії, інтелектуальної власності, економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня, ливарного виробництва, фізичного виховання. Від них ми завжди отримуємо актуальну інформацію без попереднього замовлення. Також неочікуваною була дуже цікава стаття **Я.В. Фролова** «Розвиток проекту «Студентська практика в металургії» кафедри обробки металів тиском ім. акад. О.П. Чекмарьова» (КМ № 10). Дуже приємно було отримати від доцента кафедри менеджменту **Миколи Андрійовича Мироненка** неформальну статтю про захоплення театром – своє та студентки (КМ № 8). Отже, закликаємо всіх, хто хоче, щоб газета була цікавою, писати нам (ninanik@ua.fm; km@metal.nmetau.edu.ua) без спеціального замовлення про все, що є важливим саме для вас.

Цього року ми вирішили відзначити наших кращих кореспондентів у кількох номінаціях (без урахування публікацій членів редколегії). **За кількістю публікацій** в газеті на перше місце вийшла **Ольга Лучанінова** – заступниця голови ради НМетАУ з виховної роботи, заступниця декана гуманітарного факультету, доцент кафедри інженерної педагогіки (6 публікацій). Відзначимо, що останній свій матеріал про організований нею захід до Дня Гідності та Свободи (КМ № 9) вона надала за тиждень до успішного захисту докторської дисертації. Як вона все це встигала, знає тільки сама Ольга Петрівна.

Кращою студентською публікацією була визнана стаття **Анни Забродської** (група МВ01-16) «Перші враження та рекомендації студентки-першокурсниці» (КМ № 3).

Світлана Зінченко, Лариса Бобкова та Юрій Ступак стали переможцями в номінації **«Краще висвітлення подій у НМетАУ»** за статтю «З окопів за парти...» (КМ № 9), в якій підіймається актуальна тема реальної допомоги НМетАУ і, зокрема, її Нікопольського факультету, у психологічній реабілітації демобілізованих воїнів АТО.

В номінації **«Кращий звіт про участь у конференціях»** переможницями були визнані **Світлана Журавльова та Оксана Малюк** за статтю «ПАТ “Запоріжсталь” – надія та опора української металургії» (КМ № 9). Відзначимо, що С.В. Журавльова не вперше бере участь у конференції, організованій ПАТ “Запоріжсталь”, неодноразово була її переможницею й уміє цікаво розповісти про її перебіг.

Дуже важко було визначити переможця в номінації **«Краща стаття в рубриці “Історія НМетАУ в обличчях”»**, оскільки практично всі статті цієї рубрики були написані цікаво та з великою повагою до їх героїв. Більшістю голосів переможцем був визнаний **Михайло Губинський** за статтю до 100-річчя від дня народження Ю.Й. Розенгарта (КМ № 7).

Статті в нашій газеті, як правило, ілюструються фотографіями. Часто ми знаємо імена їх авторів (Віктор Сердюк, Вікторія Пасічна, Євгеній Синегін, Сергій Безденежних, Юрій Ступак, Олександр Косенко), а іноді ці імена, на жаль, залишаються для нас невідомими. У номінації **«Кращі фотографії»** ми вирішили віддати першість студенту групи ДІ01-16 **Артему Герасимову** за цикл тематичних фотографій потягів в рамках міжнародного напрямку «трейнспоттинг» (КМ № 1).

Час від часу в газеті з'являються вірші наших співробітників та студентів. У номінації **«Краща поетична публікація»** безперечним переможцем став аспірант кафедри металургії чавуну **Артем Сова** (КМ № 3).

Вітаємо всіх наших переможців і сподіваємося на подальшу співпрацю в новому 2018 році. З Новим роком!

Ніна НИКИФОРОВА,
заступниця головного редактора
[Перейти до змісту](#)

ЮВІЛЯРИ СІЧНЯ

Попелюшка з «підземелля»

Писати про людину, близьку за духом, трудова діяльність якої протягом багатьох років пов'язана з тобою, непросто й дуже відповідально. Особливо, якщо це жінка. **Людмила Володимирівна Камкіна.**

Не наводячи даних щодо основних етапів і досягнутих результатів у науковій діяльності, щодо заслужено отриманих звань, відповідальних посад у нашій академії та за її межами, з чим можна ознайомитися на сайтах нашого навчального закладу, хочеться зупинитися на деяких особистісних якостях, «секретах» її поведінки.

На мою думку, саме вони дозволили їй стати справжнім ученим, залишаючись просто людиною, до якої ставишся з повагою та вдячністю. Ці її якості неможливо розділити, вони єдині так само, як теорія та практика.

Історія на перший погляд звичайна, і почалася вона в невеликому містечку України в родині військовослужбовця та вчительки середньої школи з народження їхньої дочки тихим різдвяним вечором. Надалі – переїзд родини до Дніпропетровська, школа, інститут (ДМетІ), аспірантура (ДМетІ), докторантура (НМетАУ), захист всіх можливих дисертацій, наукова, викладацька та адміністративна робота. Все це за великим рахунком досягнуто завдяки її працьовитості. Велике значення, вочевидь, мала й правильно обрана майбутня спеціальність, а також атмосфера «підземелля», де й відбулася моя перша зустріч з Людмилою Володимирівною. Ця особлива атмосфера підвальної 118-ої, яка створювалась її «мешканцями» (аспірантами різних поколінь, звичайно, за участю їхніх наукових керівників), сприяла творчому розвитку й удосконаленню в науковому та інтелектуальному плані. У створенні такого по-домашньому затишного робочого оточення велика заслуга належала і їй. За досягнутими результатами «підземелля» по праву вважається на нашій кафедрі кузнею наукових кадрів. Надалі «діти підземелля» стали основою майбутньої оновленої кафедри. На моє глибоке переконання, розкриттю величезного потенціалу Людмили Володимирівни, становленню її як ученого та керівника сприяли не тільки її працьовитість, отримані знання з теоретичних і практичних основ відновних і окисних процесів чорної металургії, але й взаєморозуміння, доброзичливі відносини, об'єднувальним принципом яких була єдність духовних цінностей і наукових цілей всіх співробітників кафедри. А Людмила Володимирівна завжди готова надати допомогу при вирішенні наукових і далеких від науки, але важливих для кожного з нас проблем.

Нині, в умовах постійного реформування вищої школи, поряд з основними завданнями, пов'язаними з підготовкою бакалаврів, спеціалістів, магістрів, роботою з аспірантами, керівництвом кафедрою, факультетом та багатьма іншими; цій жінці доводиться також відстоювати престижність і значущість металургійних спеціальностей – основи «щита і меча» нашої держави. Складається враження, що М.М. Бекетову, одному із засновників фізичної хімії, було набагато легше обґрунтувати в далекому 1864 році нагальну потребу організації в Харківському університеті відділення з підготовки фахівців в царині фізико-хімічних досліджень.

За час багаторічної плідної роботи у НМетАУ Попелюшка з «підземелля» стала справжнім лідером, незалежним, розумним, привабливим, здатним генерувати нові ідеї та добиватися конкретних цілей і при цьому дбайливо ставитися до моральних цінностей, накопичених попередніми поколіннями науковців кафедри.

Історія про Попелюшку в професорській мантії, звісно, має продовження. Їй належить зробити ще багато корисного та доброго для кафедри, факультету, академії, у чому ми твердо переконані.

Беручи на себе відповідальність, я можу з повною впевненістю сказати, що до долі Людмили Володимирівни великою мірою відносяться трохи доповнені слова поета-лірика Ярослава Смелякова «какие бы ни миновали сроки, и сколько б ни прошла она пути, ей вновь и вновь благословлять дорогу», яка її до ДМетІ привела.

Вітаючи Людмилу Володимирівну Камкіну з ювілейним днем народження, ми, співробітники кафедри теорії металургійних процесів та хімії, кажемо: «Будьте КОХАНОЮ, ЩАСЛИВОЮ І КРАСИВОЮ, залишайтеся такою ж НЕПОВТОРНОЮ!».

За дорученням колективу кафедри теорії металургійних процесів та хімії

Анатолій МІШАЛКІН,
завідувач кафедри

[Перейти до змісту](#)

Етапи великого шляху

У металургійній науці України важливу роль відіграють сформовані династії вчених.

Це явище в різні часи називалося по-різному: «сімейщина», «робоча династія» тощо. Колектив кафедри промислової теплоенергетики Національної металургійної академії України може позначити це явище як «добра традиція»!

Однією з найбільш яскравих у металургійній науці є династія Губинських, помітним представником якої є нинішній завідувач кафедри промислової теплоенергетики **Михайло Володимирович Губинський**, все свідоме життя якого пов'язане з Національною металургійною академією України.

У світле свято Різдва з'являються на світ талановиті, неординарні, видатні діти. Наш ювіляр народився в сім'ї Губинських саме в таке свято в 1958 році.

У 1975 році після закінчення школи він вступив до Дніпропетровського металургійного інституту, який з відзнакою закінчив у 1979 році за спеціальністю «інженер-металург». Ще в студентські роки він проявив себе як учений-дослідник і в 1980 році був прийнятий до аспірантури. Аспірантські роки пройшли також на кафедрі промислової теплоенергетики в лабораторії гарячої роздачі труб під керівництвом професора Р.Г. Хейфеця. Ключовим словом Роберта Георгійовича було «ретельніше», що стало керівним девізом і для молодого вченого. У той час в складі кафедри промислової теплоенергетики працювали 21 викладач і

54 співробітники науково-дослідної частини, а набір студентів на спеціальність «Промислова теплоенергетика» складав 75 осіб. Аспірант М.В. Губинський в числі небагатьох вклався у відведені аспірантурою терміни і в 1984 році успішно захистив кандидатську дисертацію. Продовжуючи працювати в лабораторії гарячої роздачі труб, він брав участь у дослідженнях та розробці нових технологій, які в подальшому були успішно реалізовані в промисловості.

З 1993 по 1996 роки М.В. Губинський навчався в докторантурі Дніпропетровського металургійного інституту, яку успішно закінчив захистом докторської дисертації.

З 2000 року і по теперішній час М.В. Губинський – професор і завідувач кафедри промислової теплоенергетики Національної металургійної академії України, а в період з 2004 по 2006 роки – декан факультету енергетики та електромеханіки.

До зони його інтересів входить широке коло актуальних завдань науково-педагогічної діяльності: енергозбереження в металургії, енергетичне використання біомаси, технології виробництва біметалевих труб з використанням тиску рідкого середовища. Він є автором понад 200 наукових праць.

За роки роботи під керівництвом М.В. Губинського захищено 7 кандидатських дисертацій, а під його патронажем захищена 1 докторська дисертація.

У теперішній час вища школа переживає не найкращі часи, тому під її прапорами залишаються працювати тільки справжні патріоти своєї професії.

Сьогодні Михайло Володимирович як справжній капітан, знаючи місце командира в строю, першим з'являється на робочому місці і останнім його залишає. Є шефи, від яких підлеглі ховаються, а до нього поспішають назустріч. Єдина та безсумнівна претензія до Михайла Володимировича з боку вищого керівництва – це ніщо інше, як: «...на Вас мало скаржаться підлеглі...».

Швидко плине час, і в минулому студент-відмінник, а сьогодні професор та завідуючий кафедрою, все життя якого тісно пов'язане зі стінами Металургійної академії, святкує свій ювілей. Хотілося б побажати ювіляру Михайлу Володимировичу Губинському міцного здоров'я і нових творчих звершень. Як казав свого часу один із класиків металургійної педагогіки: «... будемо пишатися тим, що нам пощастило жити в один час з ним ...».

За свою багаторічну бездоганну працю Михайло Володимирович Губинський отримав відзнаку Дніпропетровської обласної ради з нагрудним знаком. Вітаємо його також з цією нагородою!

Колектив та пенсіонери кафедри промислової теплоенергетики

[Перейти до змісту](#)

Володимиру Григоровичу Чистякову – 70

18 січня Володимиру Григоровичу Чистякову, декану заочного факультету Національної металургійної академії України, доценту кафедри металургії чавуну, чудовому педагогу, професіоналу своєї справи та дуже хорошій людині, виповнилося 70 років. З них 45 років він працює у Національній металургійній академії України (раніше Дніпропетровський металургійний інститут).

Володимир Григорович народився 18 січня 1948 року в місті Ленінграді. Після закінчення у 1971 році Дніпропетровського металургійного інституту за спеціальністю «інженер металург» працював інженером, старшим інженером, а з 1977 року по 1981 рік – старшим науковим співробітником науково-дослідної частини кафедри металургії чавуну. У

1981 році захистив кандидатську дисертацію, отримав науковий ступінь кандидата технічних наук та був переведений на викладацьку роботу – спочатку на посаду асистента, а потім доцента кафедри металургії чавуну. Вчене звання доцента отримав у 1985 році. Слід відзначити, що і в студентські роки, і вже працюючи в інституті, Володимир Григорович багато сил, часу та натхнення віддавав громадській діяльності.

У 2003 році Володимир Григорович був призначений на посаду заступника декана заочного факультету, а з 2004 року обіймає посаду декана заочного факультету.

За плідну працю та вагомі досягнення в навчальному процесі Володимир Григорович у 2008 році був нагороджений Знаком пошани 1 ступеня «За заслуги перед академією», у 2010 році – Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, а напередодні ювілею – Почесною грамотою та нагрудним знаком Верховної Ради України «За особливі заслуги перед Українським народом».

Увесь трудовий шлях ювіляра відзначений його професіоналізмом, любов'ю до своєї справи та щирою посмішкою. Ці риси його характеру відмічають як колеги, які працюють з ним кожного дня, так і студенти, які звертаються до нього з різних питань, і ті, хто спілкується з ним вперше. Напевно, саме ці риси характеру привели до того, що під час його керівництва збільшилася кількість спеціальностей на заочному факультеті, а кількість студентів зросла вдвічі й досягла 3500 осіб.

Володимир Григорович зробив вагомий внесок в удосконалення організації навчального процесу та його методичне забезпечення. Завдяки його зусиллям постійно покращуються показники діяльності факультету. Він бере безпосередню й активну участь в організації навчального процесу не тільки на факультеті, але й в академії, удосконаленні існуючих та впровадженні інноваційних форм навчання. Входить до складу ради НМетАУ з забезпечення якості освітньої діяльності і підготовки фахівців, є членом вченої ради академії та понад 10 років курирує роботу з ліцензування та акредитації спеціальностей академії.

Усе своє наукове життя доцент Чистяков В.Г. присвятив удосконаленню виробництва чавуну. Основні наукові дослідження стосуються вдосконалення технології доменної плавки, вивчення та розробки методів завантаження матеріалів на колошнику доменної печі, вдосконалення конструкцій завантажувальних пристроїв. Наукові розробки останніх років стосуються удосконалення футеровок печей та жолобів для розливки чавуну. Він є автором біля 70 науково-методичних праць, в тому числі 18 винаходів, співавтором монографії «Теорія і технологія доменного процесу».

Якщо спробувати описати всі позитивні якості Володимира Григоровича, напевно не вдасться вмістити їх у рамки цієї статті. Його самовіддана праця, професіоналізм, знання та відповідальне відношення до роботи викликають заслужену повагу у всіх без винятку колег та керівництва академії. Він умілий організатор і вимогливий керівник. Його вміння робити свою працю «з душею» та розуміти людей, його оптимізм та невичерпна енергія змушують усіх співробітників деканату не відставати від нього в роботі та робити свою справу якомога краще. При цьому спілкування з Володимиром Григоровичем завжди дає задоволення. Його доброзичливий тон та терпляче відношення до роботи у будь-яких, навіть екстремальних ситуаціях показують, що робота насправді може бути святом.

Окремими хорошими словами слід відзначити заслуги ювіляра як дідуся. Його тепле ставлення до двох онучок, постійна участь у їхньому житті та вкладання, як то кажуть, «душі», викликають особисто в мене захоплення та деяку заздрість. Не в останню чергу завдяки Володимирі Григоровичу його старша онука Єлизавета вже в 14 років є кандидатом у майстри спорту з бадмінтону, а молодша Глафіра успішно досягає знання у школі та познає усі премудрості бадмінтону та театрального мистецтва.

Увесь колектив заочного факультету щиро вітає нашого дорогого Володимира Григоровича із цією знаменною та чудовою датою! Від щирого серця бажаємо здоров'я, бадьорості, терпіння, любові, тепла, удачі, радості, достатку, світла, посмішок, успіху, доброти, вірності, захоплення, яскравого життя, мрій і їх здійснення! А ще сил, енергії та натхнення довгі роки працювати із бажанням та задоволенням і бути, як і завжди, гарною людиною, хорошим чоловіком, татусем, дідусем та найкращим керівником!

Від імені та за дорученням колективу заочного факультету
Євген ЦИБУЛЯ,
к.т.н., доцент кафедри електрометалургії,
заступник декана заочного факультету

[Перейти до змісту](#)

Ювіляр-кібернетик завжди молодий!

Достигли в жизни Вы немало,
Вам может позавидовать любой,
Хоть начинали, как и многие –
СНАЧАЛА,
И шли своей нелегкою тропой!

Вам доставалось все трудом и потом,
Ушли на это долгие года.
Но есть у Вас НАУКА и РАБОТА,
Где ценят Вас и Вы нужны всегда!

Студенти групи ЕК01-09

2 січня 2018 року кафедра економічної інформатики привітала свого ювіляра – 75 років виповнилося кандидату економічних наук, доценту кафедри **Миколі Миколайовичу Лісовенку**.

З 1972 року Микола Миколайович працює в Національній металургійній академії України і за сорок п'ять років своєї науково-педагогічної діяльності пройшов славний трудовий шлях. Має 5 авторських свідоцтв і понад 100 публікацій, підготував двох кандидатів наук. М.М. Лісовенко – висококваліфікований фахівець і педагог у галузі економічної інформатики. Його наукові праці стосуються використання комп'ютерних математичних методів і моделей для прийняття управлінських рішень, розробки інформаційно-програмної системи адаптивного онлайн-навчання з використанням комбінації програмних засобів ОС Windows і хмарного сховища даних. Микола Миколайович здійснює на кафедрі економічної інформатики адміністрування та інформаційну підтримку хмарного сховища.

Як викладач Микола Миколайович Лісовенко застосовує передові педагогічні методики навчання і реалізує перспективні наукові ідеї. Він навчає студентів мислити творчо, нестандартно, приймати рішення, домагатися поставлених цілей, проявляти свої здібності в майбутній професії.

За роки науково-педагогічної діяльності він підготував понад тисячу фахівців з економічної кібернетики!

Вітаючи нашого колегу з ювілеєм, хочеться відзначити його високий професіоналізм і велику працездатність. Студенти поважають і цінують М.М. Лісовенка як висококваліфікованого педагога, лекції якого завжди відрізняються новизною та глибоким змістом.

Повага до людей, вишукана ввічливість, галантність та інтелігентність – ці риси відзначають всі, хто знайомий з Миколою Миколайовичем.

Ми вітаємо Вас, дорогий Миколо Миколайовичу, з цим славним ювілеєм і бажаємо бадьорості і здоров'я, радості і мудрості, удачі і успіхів, здійснення заповітних надій і великого людського щастя!!! Адже здоров'я притаманне оптимістам, радість досягається мудрістю, удача приходить до того, хто вміє добиватися поставлених цілей!

Миру Вам, добра і благополуччя!

Лілія БАНДОРІНА,
завідуюча кафедрою економічної інформатики,
Лариса САВЧУК,
декан факультету комп'ютерних систем,
енергетики та автоматизації
[Перейти до змісту](#)

Миколі Івановичу Дзюбенку – 70

2 січня 2018 року старшому викладачеві кафедри фізичного виховання **Миколі Івановичу Дзюбенку** виповнилося 70 років. Колектив кафедри поздоровляє його з ювілеєм.

Більше 45 років трудової діяльності Миколи Івановича Дзюбенка пов'язані зі спортом і роботою в Національній металургійній академії України. Він пройшов довгий шлях викладача, старшого викладача, заступника декана гуманітарного факультету з фізичного виховання. Завдяки його активній педагогічній і тренерській діяльності в секції легкої атлетики було виховано немало висококваліфікованих спортсменів – чемпіонів і призерів Міжнародних, Всесоюзних і Всеукраїнських змагань, серед них переможці і призери Олімпійських, Дефлімпійських і Паралімпійських ігор і

чемпіонатів світу та Європи. Багато часу Микола Іванович приділяє розвитку студентського спорту, команда академії з легкої атлетики неодноразово ставала переможцем і призером обласних і Всеукраїнських студентських Універсіад.

М.І. Дзюбенко бере активну участь у громадській і організаційній роботі академії, є профоргом кафедри, членом профкому академії.

Впродовж тривалого періоду він є начальником літнього оздоровчого спортивного табору «Дружба», роблячи великий внесок в оздоровчо-спортивну роботу серед студентів і співробітників.

М.І. Дзюбенко зі своїми вихованцями

Упродовж багатьох років М.І. Дзюбенко бере активну участь у науково-методичній роботі кафедри, має публікації в різних наукових виданнях.

За вагомий внесок у розвиток фізичної культури та спорту М.І. Дзюбенко був неодноразово нагороджений почесними грамотами обласного комітету з фізичного виховання та спорту, обласною та міською адміністраціями, ректоратом Національної металургійної академії України.

Шановний Миколо Івановичу! Поздоровляючи Вас з ювілеєм, хочемо з повагою відзначити Ваш ентузіазм, працьовитість, чуйність, турботу про співробітників кафедри і студентів.

Ви постійно в центрі життєдіяльності академії та кафедри. Таким ми Вас любимо, поважаємо і хочемо бачити ще багато років.

Здоров'я Вам, добра, мудрості, радості спілкування з колективом. Усіх благ Вам і вашій родині!

Валерій ХАДЖИНОВ,
к.пед.н., завідувач кафедри фізичного виховання,
колектив кафедри

[Перейти до змісту](#)

Володимиру Федоровичу Нікітіну – 70

14 січня 2018 року виповнилося 70 років **Володимиру Федоровичу Нікітіну**. Володимир Федорович – один із ветеранів комп'ютеризації та інформатизації в нашому навчальному закладі. З 1975 року він плідно працює в цій галузі, а з 1981 року є одним із керівників цього напрямку.

Володимир Федорович одержав фундаментальну вищу освіту на фізико-технічному факультеті Дніпропетровського державного університету (1966 – 1972). Після служби в армії В.Ф. Нікітін став співробітником комп'ютерного центру Дніпропетровського металургійного інституту. Одержана фахова освіта та навички військової служби дозволили йому швидко стати провідним спеціалістом центру та успішно розв'язувати складні задачі.

В дев'яності роки було проведено модернізацію комп'ютерної техніки інституту та встановлено більш сучасні комп'ютери єдиної серії. Активну участь у цій роботі брав В.Ф. Нікітін.

Зараз він є учасником розробки та реалізації політики комп'ютеризації та інформатизації в академії, визначення перспектив та напрямів розвитку інформаційних технологій у навчальному процесі, наукових дослідженнях та діловодстві. Налагоджує зв'язки академії з іншими закладами вищої освіти України і за кордоном, сприяє інформаційному обміну з питань використання комп'ютерної техніки. Проводить аналіз статистичних даних з результатів використання комп'ютерної техніки, кадрового, програмного, методичного та матеріального забезпечення, розробляє рекомендації щодо поліпшення їх рівня. Узагальнює передовий досвід закладів вищої освіти України та світу з організації використання комп'ютерної техніки, сприяє впровадженню відповідних новацій.

Організує роботу комп'ютерних класів забезпечення навчального процесу академії для навчання студентів комп'ютерним наукам, розробку дистанційної освіти. Здійснює керівництво розробкою, удосконаленням та експлуатацією системи електронного документообігу та підсистем «Абітурієнт», «Прийом іспитів», «Контингент», «Сесія». Проводить аналіз стану парку комп'ютерної техніки академії. Бере участь у роботі тендерного комітету. Безпосередньо займається роботами з комп'ютеризації академії, модернізації та ремонту комп'ютерів, прокладкою локальної комп'ютерної мережі академії та підтримкою її в робочому стані.

Це вже історія

До всіх доручень В.Ф. Нікітін відноситься відповідально, виконує їх якісно та своєчасно. Він на високому рівні володіє тонкощами сучасного програмного забезпечення, комп'ютерної техніки та оргтехніки, надає кваліфіковану допомогу в їх використанні відділам, факультетам та кафедрам академії. При згадці комп'ютерного центру у більшості співробітників академії відразу виникає асоціація з прізвищем Нікітін. Адже без його участі

не обходиться жоден захід, пов'язаний з підтримкою працездатності комп'ютерного парку і мережі академії. До кого звернутися, якщо у вас не працює комп'ютер або проблеми з системою? Звичайно, до комп'ютерного центру, до його керівника – Володимира Федоровича. Якою б складною ні була ситуація, він вислухає, підкаже правильне її розв'язання та зробить усе, що в його силах, щоб вирішити проблеми.

Але це робочі моменти. Хотілося б приділити увагу його ставленню до людей. Це тактовна та добра людина у ставленні як до своїх підлеглих, так і до співробітників академії. Його осуд звучить, як мудре повчання, а похвала – як стимул для подальшого вдосконалення своїх навичок.

Напередодні ювілею керівництво міста Дніпра нагородило Володимира Федоровича Нікітіна почесним знаком «За заслуги перед містом».

Колектив комп'ютерного центру щиро вітає Володимира Федоровича з ювілеєм: «Дорогий шеф, бажаємо Вам міцного здоров'я, бадьорості духу та добробуту!».

**З повагою,
співробітники комп'ютерного центру НметАУ**

[Перейти до змісту](#)

Від редакції. Редколегія газети «Кадри металургії» приєднується до поздоровлень наших ювілярів. Бажаємо всім здоров'я, благополуччя, енергії та натхнення!

СВЯТА СІЧНЯ

Коли вийде цей номер, буде вже дещо запізно поздоровляти з Новим роком. Але січень багатий і на інші свята. Чи всі їх ви знаєте?

1 січня – Всесвітній день миру

Цей день називається також «День всесвітніх молитов про мир». Це міжнародне свято, яке встановив папа римський Павло VI 8 грудня 1967 року. Воно збігається з іншим святом, яке відзначають католики 1 січня — Днем торжества Пресвятої Богородиці Діви Марії. Вперше Всесвітній день миру був відзначений 1 січня 1968 року. 17 грудня 1969 року це свято було проголошено Генеральною Асамблеєю ООН офіційним. Воно отримало нову назву — Всесвітній день миру (World Day of Peace). В цей день католицькі понтифіки та священники звертаються до віруючих з посланнями миру. Вони наголошують на тому, що кожен має взяти відповідальність за внесок у справу миру. Водночас віруючі моляться та закликають Бога послати мир на Землю і припинити всі кровопролитні війни.

За матеріалами Вікіпедії
[Перейти до змісту](#)

11 січня – Всесвітній день «Дякую»

Звичайно, в кожній країні слова вдячності звучать по-різному, але їх суть від цього не змінюється: вони призначені щоб висловити людині подяку за зроблене нею добро. В українській мові сьогодні вживаються два слова для висловлювання подяки – «спасибі» та «дякую», які мають різну етимологію. Більш прозорим є походження і значення слова «спасибі». Давній слов'янський вираз: «Спаси, Боже!» в процесі використання злився в одне слово. Сталося це порівняно недавно. У писемних пам'ятках це слово вживається починаючи з XVI століття. А ось слово «дякую» має набагато давнішу і складнішу історію. Ареал розповсюдження слів із коренем «дяка» надзвичайно широкий. Він охоплює майже всі германські мови (німецька «danke», голландська «dank», англійська «thank», скандинавські «tak», «takk»), усю групу західнослов'янських мов (чеська «děkuji», польська «dziękuję», словацька «ďakujem»), а також білоруську («дзякуй»).

Усіх нас ще з дитинства навчають казати чарівне слово «дякую». Воно виражає зичливість та повагу, а тому це слово вирішили вшанувати, і за ініціативою ООН та UNESCO запровадили на його честь Всесвітній день «дякую».

Володимир СЕЛЕЗНЬОВ для

<http://book-ua.net/VSESVITNIY-DEN-DYAKUYU/>

Перейти до змісту

Старий Новий рік

Старий Новий рік – це Новий рік за юліанським календарем («старим стилем»). У XX і XXI століттях він припадає на північ між 13 і 14 січня за григоріанським календарем («новим стилем»). Після переходу на новий стиль Старий Новий рік продовжують традиційно неофіційно відзначати не тільки в Україні. Традиція святкування зберігається у Білорусі, Грузії та країнах колишньої Югославії: Боснії і Герцеговині, Македонії, Чорногорії та Сербії.

Вечір напередодні Старого Нового року називається Щедрим або Маланчиним вечором і є традиційно одним з улюблених свят українців. День 14 січня в Україні також називають Василів день (день Святого Василя). Найважливішою традицією Старого Нового року є посівання. Посівати починають ще з самого ранку до сходу сонця, переважно хлопчики або чоловіки. Є прикмета, що першим в дім цього дня повинен зайти чоловік. Напередодні свята дівчата мають ходити щедрувати, а крім того гадати на свого судженого. Хлопці ж мають другий шанс у сватанні, якщо їм попередньо відмовили.

На святковий вечір обов'язково збирається ціла родина. За традицією всі повинні бути одягнені у чистий одяг, попросити вибачення один в одного та в сусідів, щоб провести весь рік у злагоді. Також дуже велика увага приділяється прикметам в цей день: наприклад, якщо в Василів день ясна погода і багато зірок на небі – добре уродяться ягоди, якщо завірюха – горіхи, а коли лежить іній на деревах – можна очікувати добрий урожай меду.

За матеріалами Вікіпедії
[Перейти до змісту](#)

15 січня – День Вікіпедії

«Вікіпедія» – це електронна енциклопедія із не завжди точними та перевіреними даними та мільйонами авторів. Напевно, це буде найкращим визначенням цього інформаційного явища. Ідея створення такого порталу належить Джиммі Вейлзу та Ларрі Сенгеру. Насправді, спочатку вони зробили електронну енциклопедію під назвою Нупедія, або ще Нюпедія. Туди писали виключно сертифіковані експерти, усі тексти уважно перевірялись та рецензувались. На жаль, цей сайт проіснував тільки 3 роки, з 2000-го по 2003-й. Вже з Нупедії народилась усім звична «Вікіпедія», куди могли писати всі. Вейлз і Сенгер вперше запустили її 15 січня 2001 року. Назва походить від двох слів: «вікі» – вид веб-сайту, в якому користувачам можна самостійно змінювати контент, та «енциклопедія». До речі, Нупедія не була вікі-сайтом. «Уявіть собі світ, в якому кожна людина може вільно ділитись знаннями всього людства», – так окреслив ціль «Вікіпедії» один із її засновників Джиммі Вейлз.

Джиммі Вейлз

має ще 11 подібних проектів на кшталт «Вікісловник», «Вікіцитатник», «Вікіпідручник», «Вікіновини» та інших.

Спочатку звична нам «Вікіпедія» складалась усього з одного єдиного англomовного розділу. Наразі вона нараховує 299 мовних розділів та 47 мільйонів 17 тисяч 314 всіх статей. Україномовна версія Вікіпедії з'явилася разом із першою створеною статтею «Атом» 30 січня 2004 року. Станом на початок 2018-го року вже є 2 мільйони 287 тисяч 442 українські статті, з яких енциклопедичних – 760 тисяч. Завдяки цьому ми посідаємо 3 місце серед «Вікіпедій» слов'янськими мовами за кількістю статей.

Розмістити власний текст на «Вікіпедії» досить просто, головною умовою є дотримання правил авторського права. Тобто текст, який дописувач хоче опублікувати, має бути його власним, або ж ще варіант «викладений власними словами». До того ж можна робити дослівні переклади з іншомовних статей «Вікіпедії». Кожна редакція текстів фіксується і є у відкритому доступі. Таким чином у розділі «переглянути

Ларрі Сенгер

історію» кожен читач може обрати потрібну йому версію статті.

Отже, незважаючи на те, що всі статті на «Вікіпедії» подані в енциклопедичному стилі, все ж вони є досить суб'єктивними, бо часто їхні дописувачі не мають ані наукових ступенів, ані достатньої обізнаності у потрібній сфері. Тому в наукових текстах все ж таки посилання на «Вікіпедію» є небажаними і сприймаються науковцями як непрофесіоналізм. Хоча для щоденних дискусій і суперечок цей сайт ідеально підходить для доведення тієї чи іншої точки зору, а також є джерелом для отримання **поверхневих** знань. Для більш глибокого опрацювання потрібного питання все ж варто звернутись до бібліотеки та першоджерел.

Анастасія КОВАЧ-ПЕТРУШЕНКО для

https://24tv.ua/statti_tag4571

(скорочено)

[Перейти до змісту](#)

19 січня – Хрещення Господнє та Богоявлення

Хрещення Господнє – одне з великих дванадесятих свят, яке православні віруючі щорічно відзначають 19 січня. Як сказано в Євангелії, в цей день Ісус Христос увійшов у річку Йордан і прийняв хрещення від Іоанна Хрестителя. Тоді ж світу вперше з'явилася Пресвята Трійця у всіх трьох іпостасях: з небес пролунав голос Бога Отця про Сина, Син прийняв Хрещення, а Святий Дух злетів на землю у вигляді голуба. Тому цей день називається Богоявленням.

Ще одну народну назву Водохрещи свято отримало завдяки основному хрещенському обряду – водосвяттю або водохрещенню. Вважається, що на Водохреща вода у всіх відкритих водоймах та навіть у водопровідних трубах стає святою. В цей день віруючі за традицією відвідують храми та церкви для участі в урочистому богослужінні, а потім обмивають обличчя або ж повністю занурюються у водойми з крижаною водою, щоб змити з себе всі гріхи, набратися здоров'я на цілий рік вперед і відродитися для нового духовного життя.

За матеріалами

ukr.media

[Перейти до змісту](#)

21 січня – Міжнародний день обіймів

За традицією цього дня можна дружньо обіймати навіть незнайомих людей. Свято виникло в 70-х роках ХХ століття, сформувавшись у студентському середовищі західноєвропейської молоді, але точні обставини його появи невідомі. Саме в цей день хлопці та дівчата обіймали один одного без жодного інтимного підґрунтя. За своєрідним «повір'ям», під час дружніх обіймів люди обмінюються душевним теплом. Існують і «наукові» обґрунтування корисності обіймів: доброзичливі

дотики підвищують імунітет, стимулюють центральну нервову систему, підвищують у крові рівень гемоглобіну, а також іншого гормону — окситоцину, що викликає доброзичливе ставлення до інших людей.

За матеріалами Вікіпедії

[Перейти до змісту](#)

22 січня – День соборності України

День Соборності — свято України, яке відзначають щороку 22 січня в день проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося в 1919 році. Офіційно в Україні День соборності відзначають з 1999 року.

Свято встановлено в Україні «...враховуючи велике політичне та історичне значення об'єднання Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки для

утворення єдиної (соборної) української держави...» згідно з Указом Президента України «Про День соборності України» від 21 січня 1999 року.

Ідея соборності бере свій початок від об'єднання давньоруських земель навколо князівського престолу в Києві, а її філософське коріння сягає часів Візантії. Протягом віків її практичним втіленням займалися українські гетьмани Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Петро Дорошенко, Пилип Орлик. У XVIII — початку ХХ століття, коли українські землі були поділені між сусідніми державами Польщею, Московією, Румунією, Австро-Угорщиною, ця ідея знайшла своє відображення у працях найкращих вітчизняних мислителів, оскільки для боротьби за свої національні інтереси Україні була вкрай важливою територіальна єдність.

У результаті ухвалення III-го Універсалу Української Центральної Ради 7 листопада 1917 р. була проголошена Українська Народна Республіка, до складу якої увійшло 9 українських губерній. Під впливом цих подій в жовтні 1918 р. у Львові представники західноукраїнських політичних партій створили Українську Національну Раду, а 19 жовтня того ж року було проголошено утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Відтоді між урядами УНР і ЗУНР велися переговори про втілення ідеї соборності. 1 грудня 1918 р. у Фастові був підписаний «Передвступний договір» про об'єднання УНР і ЗУНР, у якому було заявлено про непохитний намір в найкоротший строк створити єдину державу.

Проголошення злуки було призначено на 22 січня 1919 року, тобто першу річницю проголошення четвертого універсалу про повну незалежність України. У Києві на Софійській площі відбулися урочисті збори, на яких був проголошений Акт Злуки (об'єднання) українських земель, засвідчений Універсалом про об'єднання УНР і ЗУНР в єдину Велику Україну. Ним стверджувалось об'єднання двох тодішніх держав, що постали на уламках Російської та Австро-Угорської імперій в єдину соборну Українську державу, яка відтоді ставала гарантом загальнонаціональних інтересів українців. Століттями розірваний український народ визволився з неволі і возз'єднався на своїй землі в єдиній Українській державі.

Об'єднання українських земель відбулось юридично та політично. Проте державне об'єднання не відбулося. Тому перед фактом військової катастрофи восени 1919 і в 1920 роках уряди та військово командування ЗУНР та УНР дбали передусім про свої регіональні

інтереси. Це яскраво проявилось в процесі переговорів Симона Петлюри з Польським керівництвом та в підписанні ним 21 квітня 1920 року Варшавського договору, згідно з яким за визнання Польщею Директорії УНР, очолюваної С. Петлюрою, та надання військової допомоги проти більшовицьких урядів Росії та України Польщі передавалися Галичина, Холмщина, Підляшшя й Західна Волинь (зокрема, повіти Рівненський, Дубнівський та частина Кременецького).

Окупація Польщею західноукраїнських земель знову відсунула на невизначений період возз'єднання всіх українських земель. Воно відбулося лише у вересні 1939 року, але не як втілення в життя віковичних прагнень українського народу, а як результат таємної радянсько-німецької змови від 23 серпня 1939 про сфери впливу, а також гри на патріотичних почуттях населення Західної України. Надії народу не справдилися. «Свято свободи, що прийшло зі Сходу», обернулося для населення жорстокими буднями.

За матеріалами Вікіпедії

Від редакції. Пропонуємо прочитати статтю Станіслава Дуба «Злука» в [№ 1 «Кадрів металургії» за 2017 рік.](#)

[Перейти до змісту](#)

29 січня – День пам'яті Героїв Крут

На початку січня 1918 року більшовики встановили контроль у Харківській, Катеринославській та Полтавській губерніях та розгорнули наступ на Київ. 24–27 січня 1918 року запеклі бої розгорнулись за станцію Бахмач. Коли українські війська відступили до станції Крути, на їх підтримку було направлено, зокрема, першу сотню (116 – 130 осіб) новоствореного добровольчого Помічного Студентського куреня січових стрільців. Після запеклого багатогодинного бою, користуючись присмерком, українські війська організовано відступили зі станції Крути до своїх ешелонів. 27 студентів та гімназистів, які знаходились у резерві, під час відступу потрапили у полон і наступного дня були розстріляні або замордовані.

За сучасними підрахунками втрати українських військ під Крутами оцінюють у 70 – 100 загиблих. Серед них – 37 – 39 вбитих у бою та розстріляних студентів і гімназистів. На сьогодні відомі прізвища та деякі імена 20 з них. Це студенти Народного університету Олександр Шерстюк, Ісидор Пурик, Олександр Борозенко-Конончук, Головащук, Чижов, Сірик, Омельченко (сотник); студенти університету Св. Володимира Олександр Попович, Володимир Шульгин, Микола Лизогуб, Божко-Божинський, Дмитренко, Андріїв; гімназисти 2-ї Кирило-Мефодіївської гімназії Андрій Соколовський, Євген Тернавський, Володимир Гнаткевич (з 6-го класу), Григорій Піпський (галичанин), Іван Сорокевич (з 7-го класу), Павло Кольченко (прапорщик), Микола Ганкевич (з 8-го класу).

Втрати більшовицьких військ під Крутами були значними, сягали тільки вбитими 300 вояків. Затримавши ворога на чотири дні, київські юнаки дали змогу укласти Брест-Литовський мир, що de-facto означав міжнародне визнання української незалежності.

За матеріалами Українського інституту національної пам'яті

[Перейти до змісту](#)

Монумент битві під Крутами

НАШІ ЛЮДИ НА ВИРОБНИЦТВІ

Випускники Національної металургійної академії України працюють на багатьох підприємствах України. Отримані знання та навички дозволяють їм ще в молодому віці ставати провідними спеціалістами. Сьогодні ми публікуємо з деякими скороченнями статтю, яка була надрукована в корпоративному виданні ПрАТ «Дніпроспецсталь» – газеті «Електрометалург». Її героєм є **Олексій Яковицький**, який закінчив НМетАУ в 2006 році за фахом «Електрометалургія сталі та феросплавів». З 2010 р. він є провідним інженером електросталеплавильної лабораторії ЦЗЛ ПрАТ «Дніпроспецсталь». З 2014 року заочно навчається в аспірантурі НМетАУ на кафедрі електрометалургії. Тема кандидатської дисертації «Термодинамічне обґрунтування, дослідження і розробка нової технології позапічної обробки електросталі з використанням лужного алюмосилікат-пегматиту з метою зменшення імпорту плавикового шпату, скорочення витрати розкисників та електричної енергії». Керівник роботи – завідувач кафедри електрометалургії академік НАН України, д.т.н., професор Гасик М.І. За особливий внесок у розвиток підприємства у 2013 р. він став лауреатом премії імені колишнього директора «Дніпроспецсталі» О.Ф. Трегубенка

Найкраща теорія – це практика

На початку листопада на Дніпроспецсталі (ДСС) відбулася XXI науково-технічна конференція молоді. У виробничо-технічному напрямі перше місце посіла робота провідного інженера ЦЗЛ, аспіранта НМетАУ Олексія Яковицького «Дослідно-промислове освоєння технології позапічної обробки сталі з використанням лужного алюмосилікат-пегматиту як заміника плавикового шпату».

– Олексію, яка основна мета роботи?

Мета роботи – теоретичне обґрунтування, експериментальне дослідження, розробка і впровадження інноваційної технології позапічної

обробки сталі з заміною плавикового шпату лужним алюмосилікатом-пегматитом.

– А практичне значення дослідження?

- Техніко-економічні особливості використання плавикового шпату (нестабільність складу рафінованого шлаку установки ківш-піч (УКП), висока вартість імпортованої сировини, утворення летких флуорорвмісних сполук) під час позапічної десульфурації сталі визначають необхідність пошуку такого альтернативного плавиковому шпату компонента шлакоутворюючої суміші, який забезпечував би високу десульфуруючу здатність, відповідну в'язкість, знижував рівень виділення шкідливих сполук і був би заміною імпортованої мінеральної сировини.

– Хто ще з працівників ДСС був задіяний у дослідженні?

Виконання цієї роботи вимагає багато зусиль з точки зору як практичного впровадження нового матеріалу в технологічну схему виробництва сталі, так і теоретичного обґрунтування можливості застосування пегматиту замість плавикового шпату. Хочу назвати

фахівців, завдяки яким ми можемо проводити цю науково-дослідницьку роботу. Це С.А. Кас'ян, О.І. Панченко, І. М. Логозінський, А.С. Сальников, Н.І. Колокот, С.Л. Мазурук, а також фахівці ЦЗЛ, СПЦ-3, аналітичної лабораторії та особисто я як виконавець роботи від заводу. Ця робота проводиться спільно з кафедрою електрометалургії НМетАУ в особі завідувача кафедри академіка М.І. Гасика, а також доцента кафедри, к.т.н. А.П. Горобця. Згуртована робота технологічного персоналу заводу та науковий підхід фахівців НМетАУ дозволяють нам проводити цю роботу на найвищому рівні.

– Протягом якого часу проводилися дослідження ?

Роботу розпочато в 2014 році. На етапі розробки дослідної технології заміни плавикового шпату пегматитами було прийняте рішення застосувати матеріал при виплавці конструкційних та інструментальних сталей з подальшою позапічною обробкою. До теперішнього часу вироблено понад 20 тонн пегматиту та виплавлено за дослідною технологією понад 100 плавок. Для більш глибокого дослідження впливу технології заміни плавикового шпату пегматитами на низці дослідних плавок в аналітичній лабораторії відпрацьовано та вивчено проби шлаків з УПК, а в ЦЗЛ виконано порівняння шлаків дослідної та діючої технології. У шлаках дослідних плавок зафіксовано значне зниження основності, але, незважаючи на це, показники десульфурації сталі виявилися співставними з показниками діючої технології. Метал дослідних плавок повністю відповідає марочному складу. Результати фазового складу включень свідчать, що метал дослідних плавок характеризується відсутністю силікатів і низьким рівнем забрудненості сульфідами та оксидами, за результатами здавального контролю повністю відповідає вимогам нормативно-технічної документації. У 2018 році планується закінчення цієї науково-дослідної роботи. На підставі узагальнених даних буде прийняте рішення щодо можливості введення пегматиту в технологічну схему виплавки сталі на постійній основі.

– Чи можна зараз поррахувати економічний ефект від впровадження нової технології?

- На даному етапі роботи можна говорити тільки про експертну грошову оцінку економічної ефективності розроблюваної технології. Попередній розрахунок економічного ефекту від впровадження нової технології заміни плавикового шпату пегматитами становить від 25 до 50 гривень на тону сталі. Усе залежить від кількісної складової заміни плавикового шпату пегматитами на кожній плавці, тобто це заміна частини плавикового шпату або повна його заміна. Остаточний розрахунок економічної доцільності цієї роботи буде виконувати ПЕУ після закінчення дослідно-промислових випробувань матеріалу в СПЦ-3.

– Олексію, чи задоволені ви своїм виступом на НТК-2017?

Звичайно, я задоволений. Це моя третя участь у НТК молоді ДСС. Рівень підготовки учасників конференції дуже високий. Приємно бачити, що на заводі працює така талановита та креативна молодь. Участь у такому заході викликає в мене почуття азарту та конкурентної боротьби, а як відомо, конкуренція породжує якість. Впевнений, що всі разом ми зможемо гордо тримати високу марку нашого підприємства, удосконалювати технологію та виробляти ще більш якісну металопродукцію.

– Чи плануєте ви з цією темою виступати на інших конференціях?

- Досвід участі у конференціях у мене вже є. У 2015 році, коли ми робили тільки перші кроки у цій науково-дослідній роботі, і були лише перші результати промислового випробування пегматиту на заводі, цю тему ми озвучили на міжнародній конференції «Сучасна металургія, проблеми, завдання та рішення», яка відбувалась у НМетАУ. Також робота була представлена на XI міжнародній конференції «Стратегія якості у промисловості і освіті», яка відбувалась у м. Варні (Болгарія) на базі Технічного університету. На жаль, особисто

представити цю роботу в Болгарії не було можливості, але тези доповіді були опубліковані в збірнику конференції. Цього року мене запросили виступити на I Всеукраїнській науково-технічній конференції молодих учених «Наука і металургія», яка відбувалася в Інституті чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України (м. Дніпро). З огляду на те, що робота була представлена на підставі дослідно-промислових випробувань, а не просто на підставі теоретичних даних і розрахунків, у слухачів конференції це викликало активний інтерес, надійшло багато запитань, дискусія велася дуже жваво. На підставі наших розробок у межах дослідно-промислових випробувань пегматит успішно застосовують на металургійному заводі «Дніпросталь» (м Дніпро). Після завершення на ДСС дослідно-промислових досліджень нової технології обов'язково плануємо взяти участь в інших конференціях.

Олеся ШЕКА,
кореспондент газети «Електрометалург»
[Перейти до змісту](#)

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Спортивні новини

Баскетбольна команда НметАУ заслужено входить до числа кращих студентських команд країни! Два роки поспіль наші студенти виграють Чемпіонат області серед студентських команд і успішно виступають у фіналах Студентської баскетбольної ліги України (СБЛУ). 2017/2018 навчальний рік не став винятком, і баскетболісти академії знов стали кращою командою серед 15 закладів вищої освіти області. Чемпіонат області з цього року є першим етапом СБЛУ! Тепер у рамках другого етапу Ліги ми зустрінемося з чемпіоном минулого року командою Запорізького національного технічного університету та командою Дніпропетровської медичної академії. Ігри другого етапу розпочинаються вже 21 лютого грою на виїзді із запорожцями і 23 лютого з ними ж удома. Усі домашні ігри будуть проводитись у спорткомплексі «Шинник». Успішне проведення змагань і рівень гри студентів-баскетболістів нашої академії, що помітно підріс, дозволив нашій команді за пропозицією Федерації баскетболу України стати претендентом на участь у Чемпіонаті світу серед закладів вищої освіти (липень 2018, Португалія).

Склад команди: Павло Тараченко (ТЕ02-12), Дмитро Берхін (МВ01-16), Микита Джурко (МГ01-16), Олександр Тарасенко (МЕ10-14), Андрій Фесенко (МЕ04-14) Антон Кисіль

(МЕ06-14), Ілля Кабацюра (ФК01-15), Андрій Довгаль (ХТ02-14), Данило Онищенко (МН03-15), Олег Крошній (МЕ12-12), Владислав Астафуров (МН01-16-2), Артем Саєнко (ТЕ01-15), Стас Масальський (ІВ01-13), Кирило Скоромний (МЕ02-15).

Сергій БЕЗДЕНЕЖНИХ,
старший викладач кафедри фізичного виховання,
тренер команди баскетболістів
[Перейти до змісту](#)

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Перший випуск учасників проекту «Україна-Норвегія»

8 грудня 2017 року в Національній металургійній академії України відбувся урочистий випуск та вручення дипломів і сертифікатів слухачам курсу «Енергетичний менеджмент» (напрямок «Електрична інженерія»). Курс був проведений в рамках виконання міжнародного проекту «Україна-Норвегія», який спрямований на професійну перепідготовку, соціальну адаптацію та сприяння працевлаштуванню звільнених у запас військовослужбовців Збройних сил України та інших силових структур.

Цей проект виконується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Норвегії та у партнерстві Національної металургійної академії України, Університету Норд (м. Бодо, Королівство Норвегія), Міжнародного фонду соціальної адаптації та благодійного фонду «Спадщина України». Важливою рисою проекту є те, що члени родин військовослужбовців також брали участь у проекті та отримали професійні знання за тематикою курсів. Метою проекту, який реалізовано в м. Дніпрі, є формування енергоефективного суспільства та подолання проблем, пов'язаних з енергозощадженням та енергозбереженням.

Курс професійної підготовки за тематикою «Енергетичний менеджмент» був розроблений з урахуванням особливостей складу групи та практичного досвіду слухачів. Програма курсу складалася з теоретичних та практичних занять, спрямованих головним чином на здобуття практичних навичок, які дозволять випускникам проводити енергетичний аудит різного типу будівель і надавати рекомендації з удосконалення їх енергоефективності. До проведення занять були залучені викладачі кафедри промислової теплоенергетики та кафедри фінансів Національної металургійної академії України д.т.н., професор, завідувач кафедри промислової теплоенергетики Губинський М.В., д.т.н., професор Пінчук В.О., к.т.н., доцент Адаменко Д.С., к.т.н., доцент Шишко Ю.В. та к.е.н., завідувача кафедрою фінансів Сокиринська І.Г.

Слухачі також мали можливість ознайомитись із сучасними технологіями утилізації твердих побутових відходів. Під час свого дводенного візиту професор Університету Норд Oystein Nystad провів навчальні семінари за тематикою «Екологічні та економічні аспекти технологій утилізації твердих побутових відходів. Законодавство країн ЄС та Королівства Норвегії, перспективи для України».

Практичні навички слухачі набували на виїзних заняттях з відвідуванням реальних діючих об'єктів (водогрійна газифікована котельня Національної металургійної академії України, будівлі корпусів обласної лікарні імені Мечникова, типові житлові будівлі, віднесені до різних років забудови). При проведенні виїзних практичних та лабораторних занять використовувалося діюче сучасне обладнання для теплотехнічних та електричних обстежень.

Слухачі мали можливість ознайомитись із сучасними техніками та технологіями проведення енергетичних обстежень та енергетичного аудиту. Зокрема, енергетичні обстеження, які виконувалися слухачами, базувалися на методиці проведення енергетичного аудиту з використанням програмного забезпечення за напрямком «Європейський підхід в проведенні енергетичних аудитів будівель» на прикладі програми норвезької компанії «ENSI» ENERGY SAVING INTERNATIONAL AS (Королівство Норвегія).

Після проведення практичних та лабораторних занять з енергетичного аудиту для закріплення матеріалу та вивчених методик слухачам було надано завдання для самостійної роботи в групах. Всього було організовано шість груп слухачів по 6 – 8 осіб в кожній. Кожна група обрала для енергетичного обстеження один об'єкт (житлова чи громадська будівля). В рамках виконання енергетичних обстежень групами були проаналізовані такі характеристики будівель:

- стан огороджуючих конструкцій (стіни, вікна, двері, дах, підлога);
- стан інженерних систем (опалення, гаряче водопостачання, система вентиляції, освітлення);
- стан системи обліку та керування витратами енергоносіїв;
- виміряне споживання енергії та фактичні витрати на енергію.

За результатами енергетичного обстеження групи розробили рекомендації щодо санації будівлі та інженерних систем, виконали теплотехнічні розрахунки огороджуючих конструкцій та запропонували заходи з енергоефективності. Для запропонованих заходів також були виконані теплотехнічні розрахунки та визначено обсяг інвестицій для їхнього впровадження. Зокрема, виконано розрахунки заходів з дотриманням відповідних діючих будівельних норм:

- заміна існуючих вікон на металопластикові;
- утеплення стін (відповідно до діючих будівельних норм);
- утеплення підлоги неопалюваного горища;
- заміна ламп розжарювання на світлодіодні.

Були визначені питоме споживання енергії до енергомодернізації будівлі та після, потенціал зниження енергоспоживання в будівлі, обсяг інвестицій та їхній термін окупності. Окремо визначено класи енергетичної ефективності до енергомодернізації будівлі та після неї.

За результатами роботи в групах слухачі склали звіти з енергетичного обстеження та розробили презентаційні матеріали. Всі презентації були заслухані та розглянуті викладачами. Захист та обговорення представлених презентаційних матеріалів відбувався в рамках навчальних годин.

По закінченні курсів і складанні іспитів слухачі отримали чотири документи: свідоцтво державного зразка про професійну перепідготовку та відповідний сертифікат від Національної металургійної академії України, диплом від Посольства Королівства Норвегія в Україні та спільний сертифікат університету Норд та Національної металургійної академії України. Отримані документи дозволять слухачам курсів знайти нову й перспективну роботу в галузі енергетичного аудиту і навіть започаткувати власну справу.

Окрім професійної перепідготовки, слухачі курсів отримали психологічну допомогу з соціальної адаптації та здобули практичні навички з пошуку роботи та працевлаштування, а саме, навички написання резюме та спілкування під час співбесід з працедавцями. Окрім цього, слухачі отримали узагальнену інформацію щодо різноманітних методів пошуку роботи та особливостей започаткування власного бізнесу.

Навчання загальним обсягом 17 кредитів ECTS тривало з 14 вересня по 08 грудня 2017 року. Після закінчення навчання слухачі не залишаться сам на сам з буденністю – ще

протягом року благодійний фонд «Спадщина України» відстежуватиме долю кожного з них та надаватиме всебічну підтримку з пошуку роботи та соціальної адаптації після звільнення зі Збройних сил України.

На урочистому заході, який розпочався гімнами Норвегії та України і відеопривітанням українською мовою від Надзвичайного та Повноважного посла Королівства Норвегія в Україні Ole T. Horpestad, були присутні президент Міжнародного фонду соціальної адаптації Володимир Рубцов, викладачі і слухачі програми. Всі гості та викладачі вітали учасників з успішним завершенням програми та підкреслили її результативність у сфері не лише соціальної адаптації військовослужбовців, але й обороноздатності країни.

Звучить гімн України

Вручення сертифікатів

На думку проректора з науково-педагогічної роботи Національної металургійної академії

Фото на згадку

України В. І. Шатохи, основна мета програми – соціальна адаптація військовослужбовців та членів їхніх родин до цивільного життя – досягнута. Учасники групи навчилися спілкуватись, налагодили тісні взаємозв'язки і, звичайно, набралися знань. Група була настільки соціально активною, що заряджала цією активністю викладачів та організаторів. Тому у них все вийде!

Усього курс перепідготовки в Національній металургійній академії України успішно пройшли 39 слухачів, серед яких 31 учасник бойових дій на сході

країни та 8 членів родин військовослужбовців. Щиро бажаємо всім випускникам успішного працевлаштування і використання на практиці отриманих знань і професійних навичок з енергоаудиту!

Денис АДАМЕНКО,
к.т.н., доцент кафедри промислової теплоенергетики

[Перейти до змісту](#)

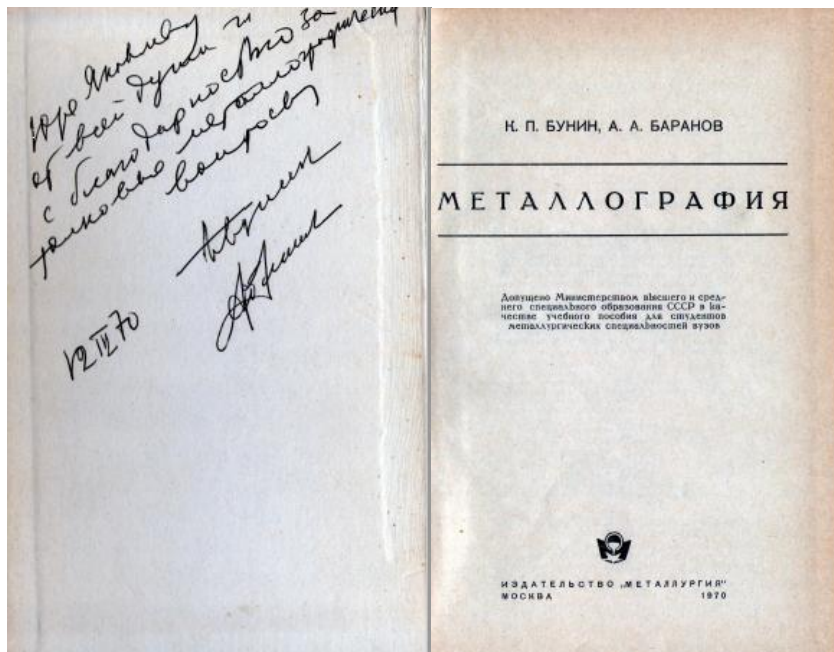
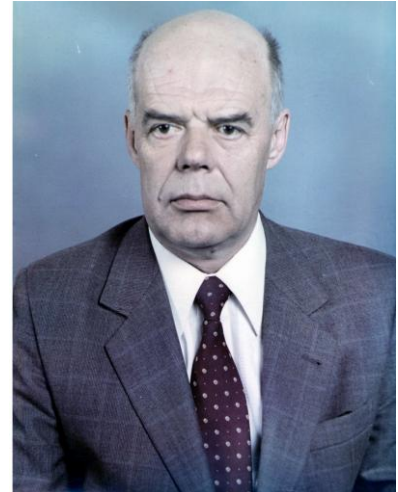
ІСТОРІЯ НметАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 90-річчя від дня народження Ю. М. Яковлева (1927 – 2012)

Пам'яті ВЧИТЕЛЯ!

Третього грудня 2017 року професору, доктору технічних наук **Юрію Миколайовичу ЯКОВЛЕВУ** виповнилося б 90 років. Його життя – це приклад самовідданості науці, освіті. Для нас, його учнів, він є прикладом Вчителя, Наставника, який дав нам знання, навчив добувати наукові дані, навчив обґрунтованості та етичної поведінки в науці та суспільстві.

Шлях до науки для молодого Ю.М. Яковлева розпочався ще в роки навчання (1944 – 1949) у Дніпропетровському металургійному інституті. До цих пір у НметАУ відоме ім'я студента з легенди, студента-третьокурсника, який поставив каверзне запитання славетному професору-металознавцю К.П. Буніну. Запитання, написане зеленим чорнилом на аркушику з блокнота, було настільки простим, що в перші хвилини професор навіть не звернув на нього серйозної уваги. Суті записочки студента Яковлева професор дійшов тільки наприкінці лекції. Він прочитав її вголос і задумався. Досі ані професор, ані його колеги не замислювалися про те, що ж відбувається з атомами заліза, які поступаються місцем графіту. Так запитання студента Яковлева на лекції поклато початок новому етапу розвитку теорії металографії.

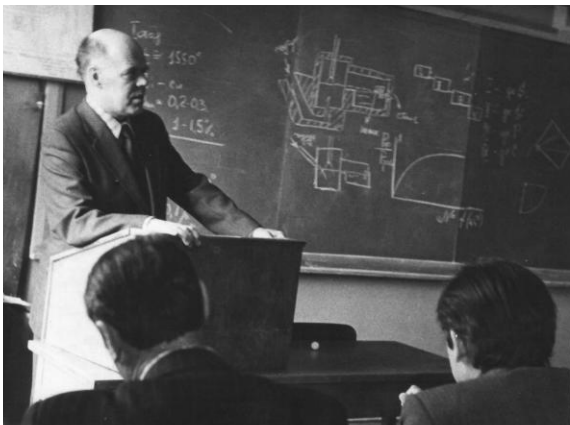

**«Юре Яковлеву от всей души и с благодарностью за толковые
металлографические вопросы»**

**Випуск інженерів-металургів 1949 року.
Ю.М. Яковлев другий праворуч в 3-му ряді**

Після закінчення інституту Юрій Миколайович працював на заводі, а потім за запрошенням професора В.І. Лапицького прийшов працювати до інституту, поступив до аспірантури на кафедру металургії сталі. Після захисту дисертації залишився викладачем на кафедрі. Через певний проміжок часу захистив докторську дисертацію. У 1982 році він очолив кафедру теорії металургійних процесів.

На лекції (1978)

З аспірантами (1972)

З першокурсниками групи МС-79

З приходом на кафедру Юрій Миколайович кілька років продовжував роботи з удосконалення сталеплавильних процесів. А в 1985 р. професор Яковлев одним із перших починає розробку нового напрямку в термодинамічному аналізі металургійних процесів і розвиває цей напрямок у 90-х рр. Він розглядає процеси в металургійних агрегатах як нерівноважні та необоротні, що відбуваються у відкритих системах та взаємодіють між собою. Такий підхід дозволяє більш точно

визначити основні взаємодії в термодинамічних системах, побудувати фізико-хімічні моделі процесів і на їхній основі створювати детерміновані математичні моделі.

Ю.М. Яковлев вперше запропонував методику визначення реальних нерівноважних коефіцієнтів розподілу елементів як функції ступеня відхилення відповідних реакцій від рівноваги. Усе це дозволило більш повно описувати процеси тепло-масообміну та створювати динамічні моделі процесів у вигляді систем диференціальних рівнянь, найбільш адекватних реальним умовам. Адже створення детермінованих математичних моделей вимагає чіткого уявлення про фізико-хімічну сутність процесів у тому чи іншому агрегаті.

Екзамен

З іноземними колегами (1978)

З комп'ютером «на ти»

**На кафедрі теорії металургійних процесів
Піазовського державного технічного університету.
Праворуч завідувач кафедри професор Є.О. Казачков**

Ю.М. Яковлев мав гострий аналітичний розум, бачив процес зсередини а, володіючи математичним апаратом, створював витончені і строгі математичні моделі, розробляв теорію подібності металургійних процесів. Наукові інтереси професора Яковлева не обмежувалися чистою теорією. Він розробив теорію та технологію низькочастотної вібрації киплячих і напівспокійних виливків при розливі та кристалізації сталі, що дозволило практично повністю усунути пузирі у виливках. Вивчаючи причини виникнення гарячих тріщин, він створив нові конструкції виливниць для колісної сталі. Розроблена ним методика гідродинамічного моделювання і теоретичні положення на її основі дозволили обґрунтувати способи наповнення виливниць та кристалізаторів. Він також розробив теоретичні та експериментальні основи нової схеми безперервного сталеплавильного процесу. Цей

перелік наукових і практичних розробок професора Ю.М. Яковлева можна продовжувати і продовжувати.

Та не тільки наукова і педагогічна робота привертала увагу Юрія Миколайовича – він любив і вдумливо читав класиків і збирав літературу про видатних полководців, захоплювався історією нашого козацького краю та України в цілому. Ще з юнацтва здійснював походи берегами Дніпра та його приток і не тільки. Написав путівник по Орлі для байдарочників. Однією з привабливих рис характеру Юрія Миколайовича була його доступність, бажання допомогти людині, пояснити, і нарешті, просто подарувати рішення якоїсь проблеми.

Він вів бесіди зі студентом як зі своїм колегою, витрачав свій час, аж поки не переконувався, що його співрозмовник усе правильно зрозумів. До нього по допомогу звертались і наші співробітники, і співробітники інших організацій. Консультував Юрій Миколайович і заводчан, щедро ділився з усіма своїм досвідом.

Вражала енциклопедичність знань Ю.М. Яковлева, їх широта та різнобічність.

Не приймав Юрій Миколайович наукової недобросовісності, підтасування наукових результатів. Тут, незважаючи на свою зовнішню м'якість, інтелігентність, був нетерпимий. Він мав ще багато задумок у напрямку вдосконалення металургійних процесів, у розвитку їх теоретичної бази.

Юрій Миколайович залишається для нас прикладом прекрасної людини – науковця, вчителя, наставника.

**На Чучхурському перевалі
(Західний Кавказ, 1964)**

Людмила КАМКІНА,

д.т.н., професор, декан металургійного факультету,
завідуюча кафедрою теорії
еталургійних процесів (2000 – 2014)

[Перейти до змісту](#)

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

- Значну магнітну бурю витримав доцент кафедри фізики Монометренко, коли подарував дружині на 20-річчя сумісного життя маленький магніт на холодильник.
- Поглянувши у вікно, професор Слизько побачив, що з усього прогнозу синоптиків співпало тільки «сьогодні очікується».
- Старшокурсник навчає :»Запам'ятай, малий, повітря, сонце, пофігізм – зміцнюють наш організм!»

- – Професоре! Ваш собака зараз задушить мого!
– Почекайте, у мене маленька болонка, а у вас ротвейлер...
– Так вона ж застрягла у нього в глотці!
- Комендант корпусу повчає прибиральницю: «Прибирання – це переміщення сміття у більш непомітні місця!».
- Доцентка похилого віку каже донці: «Шубу треба купувати у молоді роки, тому що, у старості бачиш у дзеркало, що шуба виглядає краще за тебе».

Куточок гумору підготував
Леонід КЛІМАСHEВСЬКИЙ

[Перейти до змісту](#)
